

ශ්‍රී ලංකා විනිශ්චයකාරවරුන්ගේ ආයතනය - 2022

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා විනිශ්චයකාරවරුන්ගේ ආයතනයේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, ආයතනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය ආයතනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේ දී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකවූයුබවින් යුතුව ක්‍රියාකරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්වධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාත්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
 - අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
 - භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
 - සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
 - මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.
- හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.
- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ආයතනයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ආයතනය ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාලවකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් "මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද" අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01 හි 53 ඡේදය ප්‍රකාරව ආයතනය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය තුළ පසුගිය කාලපරිච්ඡේදය සම්බන්ධයෙන් සංසන්දනාත්මක තොරතුරු හෙලිදරව් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	2023 සංසන්දනාත්මක හෙලිදරව් කිරීමට නියමිත බව දන්වා තිබුණි.	වර්ෂයේදී තොරතුරු නියමිත බව	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු ය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 15 හි 14 වන ඡේදය ප්‍රකාරව අස්ථිත්වයන් එහි අයවැය ලේඛනයේ වටිනාකම් හා සත්‍ය වටිනාකම් අතර සැසඳීමක් හෝ වෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයක් ලෙස හෝ ප්‍රවර්තන කාල පරිච්ඡේදයේ ඉදිරිපත් කරනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අයවැය ලේඛන තීරු ලෙස ඉදිරිපත් කළයුතු නමුත් ආයතනය එසේ පිළියෙලකර නොතිබුණි.	2023 වර්ෂයේ සිට අයවැය තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත බව දන්වා තිබුණි.	අයවැය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු ය.
(ඇ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07 හි 65 ඡේදය ප්‍රකාරව වත්කමක අවශේෂ වටිනාකම සහ ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය අඩු කරමින් සෑම වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාල පරිච්ඡේදයක් අවසන්	මේ සම්බන්ධයෙන් අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ මාණ්ඩලික නිලධාරීන් විනිශ්චයකාරවරුන්ගේ ආයතනයේ නිලධාරීන්	මාණ්ඩලික හා	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු ය.

වන දිනයේ දී සමාලෝචනය කළ යුතු වුවත් ආයතනයේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වී අවසන් රු.49,234,914 ක් වටිනා කාර්යාල උපකරණ, ලී බඩු, පරිගණක උපකරණ හා විදුලි උපකරණ සමාලෝචනය කර නොතිබුණි. ඒ අනුව ඇස්තමේන්තු ගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 03 අනුව ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට කටයුතුකර නොතිබුණි.

ඇතුළත් කර කමිටු 02 ක් පත්කර ඇත. එහි නිර්දේශ ලද පසු ඒ අනුව ක්‍රියාත්මක වීමට නියමිත බව දන්වා තිබුණි.

(ඇ)

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඇතුළත් රු.3,517,995 ක නීති දත්ත ගබඩා (Legal Data Base) - වත්කම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 20 හි ඡේද අංක 117 හි සඳහන් පහත හෙළිදරව් කිරීම් කර නොතිබුණි.

මෙම නීති දත්ත ගබඩාව වත්කමක් ලෙස 2017 වර්ෂයේ හඳුනාගෙන ඇති අතර මේ වන විට සියලු වත්කම් සමාලෝචනය කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත්කර ඇති බැවින් එහි නිර්දේශ ලද පසු ඒ අනුව ක්‍රියාකිරීමට බලාපොරොත්තු වන බව දන්වා තිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව අදාළ හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කළ යුතු ය.

- (i) ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය අනියත හෝ නියත ද යන වග, අනියත නම් ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය හෝ භාවිතා කරන ලද ක්ෂය අනුපාතිකය
- (ii) අනියත ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලයක් සහිත අස්පාශ්‍ය වත්කම් සඳහා භාවිතා කළ ක්ෂය කිරීමේ ක්‍රමවේදය.

(ඉ)

සමාලෝචිත වර්ෂය වන විට අක්‍රීය තත්ත්වයේ පවතින මෙම දත්ත ගබඩා පද්ධතිය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 20 හි ඡේද අංක 108 ප්‍රකාරව ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය අඛණ්ඩව පවතින බව තහවුරු කිරීමට අවශ්‍ය සිදුවීම් සහ තත්ත්වයන් අඛණ්ඩව පවතින්නේ ද යන්න නිගමනය කිරීම සඳහා සෑම වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයක් තුළදීම සමාලෝචනයන්ට භාජනය කර අඛණ්ඩව නොපැවති ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය අනියත තත්ත්වයේ සිට නියත තත්ත්වයට වෙනස් වේ නම්, ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 03 ප්‍රකාරව ගිණුම් ඇස්තමේන්තු වෙනස්වීමක් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු නමුත් ආයතනය විසින් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබීම හේතුවෙන් රු.3,517,995 කින් ආයතනයේ වත්කම් සහ මූල්‍ය කාර්යසාධනය අධි තක්සේරු වී තිබුණි.

මේ වන විට සියලු වත්කම් සමාලෝචනය කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත්කර ඇති බැවින් එහි නිර්දේශ ලද පසු ඒ අනුව ක්‍රියාකිරීමට බලාපොරොත්තු වන බව දන්වා තිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

- (ඊ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 11 හි ඡේද අංක 44 ප්‍රකාරව රජය විසින් සිදු කරනු ලබන ප්‍රදානයන් වත්කම් සහ අයහාර ලෙස හඳුනා ගත යුතු වුව ද රු.518,400 ක ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලැබීම් මෙම ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය ප්‍රකාරව හඳුනා ගැනීමට ආයතනය කටයුතු කර නොතිබුණි.
- මෙය 2021 වර්ෂයේ පෙබරවාරි 24 දින ඉදිරිපත් කරන ලද 2018 මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළ විගණන නිර්දේශ පරිදි වත්කමක් හා ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයක් ලෙස හඳුනාගෙන නියමිත පරිදි ක්‍රමක්ෂය කර විලම්භිත ආදායම (මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළ) හඳුනාගෙන ඇති බව දන්වා තිබුණි.
- (උ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 03 හි ඡේද අංක 41 ට පටහැනිව 2018, 2019 සහ 2020 වර්ෂයට අදාළ විගණන ගාස්තු අධි වෙන්කිරීම් රු.480,000 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය ගණනයේ දී හඳුනා ගැනීම වෙනුවට සමුච්චිත උනන්දුවෙන් අඩුකර දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ උනන්දුව සහ සමුච්චිත උනන්දුව රු.480,000 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- 2018, 2019 හා 2020 වර්ෂවලට අදාළ විගණන ගාස්තු 2022 වර්ෂයේදී ගෙවා ඇතත් අදාළ වර්ෂවල දී එම වියදම සඳහා ප්‍රතිපාදන කර ඇත. ඒ අදාළ වර්ෂයන්හි දී කරන ලද ප්‍රතිපාදන හා සත්‍ය වියදම අතර වෙනස රු. 480,000 ක් බව දන්වා තිබුණි.
- (ඌ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01 හි ඡේද අංක 80 (ඇ) ප්‍රකාරව වාර්තාකරන දිනෙන් මාස 12 ක් තුළ නිරවුල් කිරීමට නියමිත වගකීම් ජංගම වගකීම් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබිය යුතු වුවද ආයතනය විසින් පාරිභෝගික වෙන්කිරීම් වලට අදාළ සමස්ත වටිනාකම වන රු.1,107,555 ක් ජංගම වගකීම් යටතේ හඳුනාගෙන තිබුණි. ඒ අනුව ආයතනය ජංගම සහ ජංගම නොවන වගකීම් ලෙස පාරිභෝගික වෙන්කිරීම් වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- 2023 වර්ෂයේ නියමිත පරිදි වෙන්කිරීමට නියමිත බව දන්වා තිබුණි.
- ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

1.5.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂයය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) දේපළ පිරියත හා උපකරණ	3,057,383	මිලදීගත් දිනය තහවුරු කිරීමට අදාළ වඩුවර්, තක්සේරු වාර්තා	මෙම ඉල්ලා ඇති තොරතුරු වසර 10 කටත් වඩා පැරණි බැවින් එම මිලදී ගත් ඉන්වොයිස් හා තක්සේරු	වත්කම්වල අයිතිය, පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීමට අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

වාර්තා විගණනයට
ඉදිරිපත් කිරීම
ප්‍රායෝගික නොවන බව
දන්වා තිබුණි.

(ආ) නීති දත්ත 3,517,995 ස්ථාවර වත්කම් එය ස්ථාවර වත්කම් ස්ථාවර වත්කම්
ගබඩා පද්ධතිය ලේඛනය ලේඛනයට ඇතුළත් කර ලේඛනයේ වත්කම්
නිවැරදි කරන ලද බව නිවැරදිව සටහන් කළ
යුතු ය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1982 අංක 43 දරන මුද්දර බදු පනතේ විධිවිධාන වලට අනුව හා 2008 පෙබරවාරි 01 දිනැති අංක 1503/13 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය	රු. 25,000 ට වැඩි ගෙවීම් සඳහා රු. 25 ක මුද්දර ගාස්තුවක් අයකළ යුතු වුවත්, අවස්ථා 05 කදී රු.158,100 ක ගෙවීම් වෙනුවෙන් මුද්දර ගාස්තු අය කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී මුද්දර ගාස්තු අය කර ගැනීමට කටයුතු කරන ලද බව දන්වා තිබුණි.	මුද්දර බදු පනතේ විධිවිධානවලට අනුගතව කටයුතු කළ යුතු ය.
(ආ) භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ 2017 ජුනි 28 දිනැති අංක 01/2017 දරන වත්කම් කළමනාකරණ වක්‍රලේඛය	වත්කම් හා පිරිවැය කළමනාකරණය සඳහා රජයේ සියලු මූල්‍ය නොවන වත්කම් ලේඛනගත කිරීමට අදාළ 2022 වර්ෂයේ තොරතුරු කොමිෂන්වෙත ජනරාල් වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2023 වර්ෂයට අදාළව යාවත්කාලීන කරන ලද තොරතුරු කොමිෂන්වෙත ජනරාල් වෙත යැවීමට සුදානම් කරමින් ඇති බව දන්වා තිබුණි.	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
(ඇ) 2018 ජනවාරි 24 දිනැති අංක 02/2018 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන වක්‍රලේඛය	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව 2018 වර්ෂයේ සිට සිදුකළ යුතු සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා 2022 වර්ෂය වෙනුවෙන් වාර්ෂික කාර්යසාධන ගිවිසුම් අත්සන් කර නොතිබුණි.	2023 වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික කාර්ය සාධන ගිවිසුම් අත්සන් කර ඇති බව දන්වා තිබුණි.	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

- (ඇ) භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ 2017 දෙසැම්බර් 21 දිනැති අංක 02/2017 දරන වත්කම් කළමනාකරණ වකුලේඛයේ 02 (i) ඡේදය වකුලේඛය ප්‍රකාරව එක් වාහනයක අයිතිය ආයතනය වෙත පවරා ගැනීමට අදාළ ලේඛන 2022 සැප්තැම්බර් 22 දින අධිකරණ අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කර ඇති බව දන්වා තිබුණි.
- (ඉ) 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් වකුලේඛයේ 09 ඡේදය හා මුදල් රෙගුලාසි 315(1), 880 ආයතනයේ ඇප වර්ෂයේ ඇප ආයතනයේ 2023 වර්ෂයේ ඇප ආඥා නිලධාරීන්ගෙන් ඇප පනතට අනුව කටයුතු ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීමට නියමිත බව කර නොතිබුණි. දන්වා තිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.6,925,257 ක උනන්දුවකින් වූ අතර, ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුව රු.1,035,725 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.5,889,532 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව අයහාර ප්‍රදාන රු.2,040,355 කින් අඩු වීම සහ සම්මේලන හා පුහුණු වියදම් රු. 4,673,505 කින් ද, වැටුප් හා වෙනත් රු. 1,116,071 කින් ද, ලිපි ද්‍රව්‍ය හා පරිවර්තන, විදුලි හා ජල බිල්පත් රු.622,750 කින් වැඩිවීම ද ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ ඡේද 4.2.1 ප්‍රකාරව අවම වශයෙන් වසර 03 ක කාලය සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ඇතුළත් ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කළ යුතු නමුත් ආයතනය විසින් එවැනි සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.	2024 වර්ෂය සඳහා සකස් කිරීමට නියමිත බව දන්වා තිබුණි.	රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
(ආ) 2016 වර්ෂයේ රු.2,112,225 ක් වැය කරමින් නීති දත්ත ගබඩා පද්ධතියක් මිලදී ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී	Bell Solution ආයතනය ඒ වන විට මෙම ආයතනයේම වෙබ් අඩවිය, ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ සහ අභියාචනාධිකරණය ඇතුළුව රජයේ ආයතනවල වෙබ් අඩවි පවත්වා ගෙන යාම නිසාත්, මෙම	රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

ජනරජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙන් බැහැරව කටයුතු කර තිබුණි. ඒ අනුව ප්‍රසම්පාදන ලිපිගොනුව තුළ ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන ලියවිලි වන ප්‍රසම්පාදන කමිටු වාර්තා, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු වාර්තා කිසිවක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

ආයතනයේ වෙබ් අඩවිය තුළින්ම SLJInet Database ගොඩනැගීමට බලාපොරොත්තු වීමත්, වන කරුණු පදනම් කර ගනිමින් එම ආයතනය තෝරා ගෙන ඇති බව දන්වා තිබුණි.

(ඇ) වර්තමානයේ අක්‍රීය තත්ත්වයේ පවතින නීති දත්ත ගබඩා පද්ධතියේ පවතින දෝෂ නිවැරදිකර ගැනීම සඳහා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවක් පත්කරමින් පත්වීම් ලිපි යොමුකර තිබුණ ද, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු පත්වීමේදී අදාළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය, අදාළ රැස්වීම් වාර්තා කිසිවක් ලිපිගොනුව තුළ ඇතුළත්ව නොතිබුණි.

2018 වර්ෂයේ සිට SLJInet Database යාවත්කාලීන කිරීමට අදාළව කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. USAID CORE Justice ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2019 වසරේ සිට දීර්ඝ ලෙස අධ්‍යයනය කර 2021 වසරේ දී SLJInet Database යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතිය ඉදිරිපත් කරන ලදී. එකී ව්‍යාපෘතිය අධීකරණ අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව එහි ශක්‍යතාවය මැන බැලීමට තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවක් පත් කර ඇති අතර SLJInet Database කඩිනමින් නැවත භාවිතයට ගත හැකි තත්ත්වයට පත්කර ගැනීමට උපරිම උත්සහයක් දරමින් ඇත. තවද, මේ සඳහා අරමුදල් විදේශ දායක ආයතනයක් හරහා ලබා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව දන්වා තිබුණි.

රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

(ඈ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.2 (අ) ප්‍රකාරව ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය ආරම්භවීමේ අවස්ථාවේ සිට අවසන් කරනතුරු එක් එක් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවන්හි පියවර කාල ක්‍රමානුගතව විස්තර කරන ප්‍රසම්පාදන කාලසටහනක් ආයතනය පිළියෙලකර නොතිබුණි.

ආයතනයේ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කර ඇති අතර එක් එක් පියවර විස්තර කරන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් ඉදිරියේ දී සකස් කිරීමට නියමිත බව දන්වා තිබුණි.

රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ප්‍රකාර කටයුතු කළ යුතු ය.

3.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ආයතනයෙහි අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 26 ක් වුවද 2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට තනතුරු 07 ක

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

පුස්තකාලයාධිපති තනතුරට බඳවා ගැනීම සඳහා 2021 ජනවාරි 08 දින පුවත්පත් දැන්වීම් පලකරන ලද අතර අයදුම්පත් 435 ක් අප වෙත ලැබුණි. 03/2021 හා 03/2022 වකුලේඛ මගින්

නිර්දේශය

ආයතනයේ කාර්යසාධනයට අදාළ තනතුරු සම්පූර්ණ කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු ය.

සේවකයින් 10 ක උනන්දුවෙන් බඳවාගැනීම් අත්හිටුවීම නිසා මෙම නිරීක්ෂණය විය. තවද 1985 අංක 46 බඳවාගැනීම තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලද දරන ශ්‍රී ලංකා විනිශ්චකරුවන්ගේ බව දන්වා තිබුණි.

පනතේ ඡේද අංක 05 (ඇ) ප්‍රකාරව අධිකරණ නිලධාරීන් සඳහා පුස්තකාල පහසුකම් සැපයීම ආයතනයේ මූලික පරමාර්ථයක් වුව ද, පුස්තකාලයාධිපති තනතුර සමාලෝචිත වර්ෂය වන විටත් පුරප්පාඩු වී පැවතුණි.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික වාර්තාව

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
PE/COP/POLI/Circular හා 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛ අංක 01/2021 මගින් හඳුන්වා දී ඇති මෙහෙයුම් අත් පොතේ 6.6 වගන්තිය ප්‍රකාරව 2022 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව 2023 සැප්තැම්බර් 11 දින දින වන විටත් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.	-	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

4.2 සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ (පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය) ඡේද අංක 2.3 හි උපලේඛන I ප්‍රකාරව උපායමාර්ගික සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමට ආයතනය කටයුතු කර නොතිබුණි.	2021 නොවැම්බර් 16 දිනැතිව නිකුත් කරන ලද "රජය සතු ව්‍යවසායන් සඳහා මෙහෙයුම් අත්පොත" අනුව පහත සඳහන් දෑ ඉටුකිරීමට නියමිත අතර ශ්‍රී ලංකා විනිශ්චයකාරවරුන්ගේ ආයතනය පොදු ව්‍යාපාරයක් නොවන බවද දන්වා සිටිමි. 2024 වර්ෂය සඳහා සකස් කිරීමට නියමිත බව දන්වා තිබුණි.	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

4.3 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ (පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය) ඡේද අංක 2.3 හි උපලේඛන I ප්‍රකාරව මුදල් වර්ෂයක් ආරම්භ වීමට දින 15 කලින් ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අදාළ අමාත්‍යාංශය	2022 වර්ෂයට අදාළව සකස් කළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම කළමනාකරණ මණ්ඩල අනුමැතියට ලබා ගැනීමෙන් පසු 2022 ජූනි 22 දින අධිකරණ අමාත්‍යාංශයට යොමු කර ඇති බව දන්වා තිබුණි.	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

වෙත යොමු කළ යුතු නමුත් අධිකරණ අමාත්‍යාංශය වෙත 2021 දෙසැම්බර් 29 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

4.4 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ ඡේද අංක 40 (1) ප්‍රකාරව ආයතනයෙහි අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා එම ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් පත් කරනු ලබන තමාගේම අභ්‍යන්තර විගණකවරයකු සිටිය යුතු නමුත් ආයතනයෙහි අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ අභ්‍යන්තර විගණක තනතුරක් ඇතුළත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>අප ආයතනය විසින් 2021 ජනවාරි 26 දිනැතිව අභ්‍යන්තර විගණක නිලධාරී තනතුරක් ඇති කිරීම සඳහා මු.රෙ.71 ආකෘතිපත්‍රය සකස්කර අධිකරණ අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කරන ලදී. ඊට පිළිතුරු වශයෙන් අප ආයතනය වසරකට වරක් අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ අභ්‍යන්තර විගණක අංශය මගින් සමාන්‍ය පරිදි විගණනය කරනු ලබන බැවින් වෙනමම අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු පත්කිරීම අවශ්‍ය නොවන බව 2022 අප්‍රේල් 25 දිනැතිව අධිකරණ අමාත්‍යාංශය මගින් දැනුම් දෙන ලද බව දන්වා තිබුණි.</p>	<p>පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.</p>

4.5 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ (පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය) ඡේද අංක 2.3 හි උපලේඛන I හි 03 ප්‍රකාරව ප්‍රධාන අයවැය ලේඛනයට ඇතුළත් විය යුතු පුරෝකථනය කරන ලද ආදායම් ප්‍රකාශනය, පුරෝකථනය කරන ලද මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය හා පුරෝකථනය කරන ලද මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ඇතුළත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>2024 වර්ෂය සඳහා සකස් කිරීමට නියමිත බව දන්වා තිබුණි.</p>	<p>චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.</p>